

Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy của giảng viên đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

Nguyễn Thị Hiền*

*ThS. Trường Đại học Thủ Dầu Một

Received: 12/11/2024; Accepted: 20/11/2024; Published: 29/11/2024

Abstract: The article presents solutions to improve the teaching quality of university lecturers to meet the requirements of current educational innovation: Lecturers need to apply active teaching methods such as project-based learning, problem-based learning and collaborative teaching, helping students develop creative thinking and problem-solving skills; Lecturers can use online learning platforms such as Google Classroom, Moodle, Zoom and Microsoft Teams to create an online learning environment; Lecturers need to participate in training courses to develop their own pedagogical skills; Lecturers need to participate in exchange programs to improve the quality of their teaching and research; Feedback and teaching adjustment: Collecting feedback from students creates a basis for lecturers and students to interact more deeply, helping to improve mutual understanding... These solutions aim to help university lecturers improve their teaching capacity, while creating conditions for students to develop comprehensively, meeting the requirements of modern educational innovation.

Keywords: Teaching quality, educational innovation, lecturers, universities

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển không ngừng của công nghệ, giáo dục đại học tại Việt Nam đang đối mặt với những thách thức rất lớn và yêu cầu đổi mới sâu sắc. Giảng viên (GV) đại học không chỉ đóng vai trò là người truyền đạt kiến thức mà còn là người hướng dẫn, khuyến khích sinh viên (SV) phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng tự học và khả năng giải quyết vấn đề thực tế. Tuy nhiên, phương pháp giảng dạy truyền thống, nặng nề về lý thuyết, đã không còn phù hợp với yêu cầu giáo dục hiện đại. Để đáp ứng nhu cầu của xã hội hiện đại, GV đại học không chỉ cần kiến thức chuyên môn vững vàng mà còn phải có năng lực giáo sư phạm cao và khả năng nghiên cứu khoa học tiên tiến. Nâng cao chất lượng giảng dạy là một nhiệm vụ quan trọng của đội ngũ GV trường Đại học, nhằm phát triển năng lực học tập của SV, từ đó đào tạo ra những cá nhân có khả năng thích nghi, sáng tạo và đóng góp vào sự phát triển vững chắc của xã hội.

Chính vì vậy, việc tìm kiếm và áp dụng các giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy, từ đổi mới phương pháp dạy học, sử dụng công nghệ thông tin đến hợp tác quốc tế và phát triển kỹ năng sư phạm... là nhiệm vụ cốt lõi của giáo dục đại học trong giai đoạn hiện nay. Những giải pháp này không chỉ giúp đội ngũ GV nâng cao năng lực giảng dạy mà còn góp phần xây dựng một môi trường học tập tích cực, sáng tạo và hiện đại, và đây là một trong những yêu cầu của đổi mới giáo dục.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Giảng dạy

Giảng dạy là hoạt động thực hành do giáo viên thực hiện nhằm truyền đạt các kỹ năng (kiến thức, bí quyết và kỹ năng giao tiếp) cho người học, SV hoặc bất kỳ đối tượng nào khác trong bối cảnh của một cơ sở giáo dục. Giảng dạy có liên quan chặt chẽ đến việc học, hoạt động của SV trong việc tiếp thu kiến thức này (Manuel và cộng sự, 2012).

Giảng dạy nhằm đạt mục tiêu chính là tạo điều kiện thuận lợi cho người học tiếp theo về kiến thức và phát triển các kỹ năng cần thiết để tham gia vào xã hội. Nó được thực hiện theo nhiều hình thức khác nhau, bao gồm giảng dạy trực tiếp, sử dụng công nghệ hoặc phương pháp kết hợp giữa các yếu tố lý thuyết và thực hành (Từ điển Tiếng Việt, 2008).

2.1.2. Chất lượng: Chất lượng được xem xét trên cơ sở những thuộc tính đo được. Điều đó có nghĩa là chất lượng có thể được đo lường khách quan và chính xác. Một sự vật có thuộc tính nào đó “cao hơn” cũng có nghĩa là nó “tốt hơn” và do đó cũng “đắt hơn”. Cách tiếp cận này gọi là cách tiếp cận dựa trên sản phẩm khi xem xét chất lượng (Nguyễn Quốc Chí, 2003).

2.1.3. Chất lượng giáo dục: Chất lượng giáo dục là sự đáp ứng mục tiêu của cơ sở giáo dục hoặc chương trình giáo dục, đáp ứng các yêu cầu của Luật giáo dục, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật giáo dục, Luật giáo dục đại học, phù hợp với nhu cầu sử dụng nhân lực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và cả nước (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2012).

2.2. Yêu cầu cần có của các GV đại học trong giảng dạy đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

(1) Kiến trúc chiều sâu chuyên sâu: GV đại học cần có kiến thức chuyên môn vững chắc trong lĩnh vực giảng dạy của mình. Bao gồm việc nắm bắt các kiến thức mới nhất, phát triển nội dung giảng dạy phù hợp với sự thay đổi của nhân loại

(2) Phương pháp giảng dạy sáng tạo và linh hoạt: GV cần áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại, khuyến khích tham gia chủ động của SV. Các phương pháp như dạy học theo dự án, dạy học theo nhóm và học tập qua trải nghiệm (Hội tâm lý học giáo dục Việt Nam, 2021).

(3) Khả năng hướng dẫn nghiên cứu khoa học: Đổi mới giáo dục hiện nay yêu cầu GV không chỉ giảng dạy kiến thức lý thuyết mà còn phải có khả năng hướng dẫn SV thực hiện các dự án nghiên cứu khoa học. GV cần giúp SV phát triển kỹ năng thực hiện nghiên cứu khoa học

(4) Tương tác và hỗ trợ SV: GV cần có khả năng tương tác tích cực với SV, hiểu rõ nhu cầu và đặc điểm của từng cá nhân để điều chỉnh phương pháp giảng dạy của mình cho phù hợp. Họ phải tạo ra môi trường học tập thân thiện, khuyến khích SV đặt câu hỏi, thảo luận và phát triển tư duy độc lập.

(5) Khả năng thích ứng với công nghệ: Công nghệ ngày càng đóng vai trò quan trọng trong giáo dục đại học và các GV cần có khả năng ứng dụng công nghệ vào quá trình giảng dạy để nâng cao hiệu quả.

(6) Khả năng đánh giá và phản hồi: GV phải có kỹ năng đánh giá đúng năng lực và tiến độ của SV, từ đó cung cấp phản hồi kịp thời và chi tiết

2.3. Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy của GV đại học nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

2.3.1. Đổi mới phương pháp giảng dạy của GV đại học nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

- GV đại học cần áp dụng các phương pháp dạy học tích cực để khuyến khích SV tham gia chủ động vào quá trình học tập. Các phương pháp dạy học như dạy học theo dự án, học tập qua vấn đề và học tập hợp tác...

- Ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy là một yêu cầu quan trọng trong thời đại 4.0. GV có thể sử dụng các nền tảng học tập trực tuyến như Google Classroom, Moodle, Zoom, Microsoft Teams để tạo môi trường học tập trực tuyến và học tập hợp: Là sự kết hợp giữa học trực tuyến và trực tuyến

- Phát triển các phương pháp đánh giá linh hoạt giúp việc kiểm tra đánh giá kết quả học tập của SV linh động và đa dạng hơn.

- Khuyến khích SV tự học và tự nghiên cứu: GV

cần xây dựng một môi trường học khuyến khích chủ động và độc lập của SV trong việc tìm kiếm kiến thức. Phương pháp dạy học hiện đại yêu cầu GV không chỉ là người truyền đạt thông tin mà còn là người hướng dẫn, hỗ trợ SV tự học và tự nghiên cứu. Điều này giúp SV phát triển tư duy sáng tạo và khả năng tự giải quyết vấn đề.

- Xây dựng môi trường tương tác học tập: GV cần tạo ra môi trường học tập tương tác, nơi mà SV có thể thảo luận, trao đổi ý kiến và làm việc nhóm. Việc này giúp tăng cường khả năng làm việc nhóm, giao tiếp và tư duy phản biện của SV.

2.3.2. Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giảng dạy nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

- Sử dụng hệ thống quản lý tập tin (LMS): Các hệ thống quản lý học tập như Moodle, Google Classroom và Blackboard là công cụ hiệu quả giúp GV quản lý và tổ chức quá trình giảng dạy trực tiếp đạt hiệu quả.

- Áp dụng công nghệ học tập hợp (Học tổng hợp): Blended Learning là mô hình học tập hợp nhất giữa học trực tiếp và học trực tuyến, giúp tối ưu hóa thời gian học tập và nâng cao hiệu quả giảng dạy.

- Sử dụng các công cụ hỗ trợ tương thích: Các công cụ hỗ trợ giảng dạy như Kahoot, Mentimeter và Quizizz cho phép GV tổ chức các hoạt động tương tác với SV mọi thời điểm

- Ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) trong giảng dạy: Trí tuệ nhân tạo (AI) ngày càng được ứng dụng trong giáo dục để cá nhân hóa quá trình học tập và hỗ trợ SV trong việc đánh giá và theo dõi tiến trình học tập của SV. AI có thể giúp phân tích kết quả học tập của SV, đưa ra các nội dung học tập phù hợp và hỗ trợ SV trong quá trình tiến hành.

- Phát triển các giải pháp đa phương tiện: Sử dụng đa phương tiện (video, âm thanh, hình ảnh) trong giảng dạy giúp làm sinh động bài giảng, giúp SV dễ dàng tiếp thu và ghi nhớ kiến thức. Các phần mềm như Adobe Captivate, Camtasia hoặc các công cụ tạo bài trực tuyến khác có thể hỗ trợ GV tạo các bài giảng sinh động.

- Tạo môi trường học tập trực tuyến: Công nghệ thông tin giúp GV tạo ra một môi trường học tập linh hoạt, nơi SV có thể tiếp cận nội dung học tập mọi lúc, mọi nơi. Việc cung cấp tài liệu học trực tuyến và tổ chức các buổi thảo luận, phản hồi nhanh chóng giúp SV có thể tự chủ trong việc học.

2.3.3. Bồi dưỡng kỹ năng sư phạm cho đội ngũ GV đại học nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

- Tổ chức các khóa bồi dưỡng chuyên sâu: Các khóa học bồi dưỡng kỹ năng sư phạm cần được tổ chức thường xuyên để giúp học viên cập nhật các

phương pháp giảng dạy hiện đại. Nội dung các khóa học này nên bao gồm các kỹ thuật giảng dạy tích cực như dạy học theo dự án, dạy học qua vấn đề và các phương pháp dạy học tích cực.

- Bồi dưỡng kỹ năng sử dụng công nghệ trong giảng dạy: GV cần nắm chắc cách sử dụng các công cụ công nghệ thông tin trong quá trình giảng dạy để tăng cường sự tương tác và hiệu quả truyền đạt kiến thức. Việc sử dụng các hệ thống quản lý học tập (LMS), nền tảng trực tuyến và các công cụ tương tác trực tuyến...

- Hướng dẫn phát triển kỹ năng đánh giá và phản hồi: Một thành viên có kỹ năng sư phạm tốt cần biết cách đánh giá sự tiến bộ của SV và cung cấp phản hồi kịp thời, hữu ích.

- Phát triển kỹ năng giao tiếp và tương tác với SV: Khả năng giao tiếp và tương tác với SV là một phần không thể thiếu của GV. Khả năng này giúp GV và SV hiểu nhau hơn, việc học tập cũng trở nên thuận lợi, dễ dàng hơn.

- Khuyến khích tham gia nghiên cứu khoa học: Để phát triển kỹ năng sư phạm, GV cần tham gia vào các hoạt động nghiên cứu khoa học liên quan đến giáo dục và giảng dạy.

2.3.4. Xây dựng phản hồi từ SV và điều chỉnh giảng dạy cho đội ngũ GV đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

- Thiết lập hệ thống thu thập phản hồi từ SV: là cách tiếp cận hiệu quả giúp GV nhận thức được những điểm mạnh và yếu trong phương pháp giảng dạy. Phản hồi này giúp GV có cái nhìn tổng quát. Xây dựng bảng khảo sát Moodle Google Forms và được thực hiện sau mỗi buổi học hoặc cuối kỳ

- Tăng cường phản hồi tức thời trong quá trình giảng dạy: giúp GV điều chỉnh phương pháp đáp ứng kịp thời và hỗ trợ SV trong những công cụ khó khăn. Điều đặc biệt quan trọng khi GV muốn đảm bảo rằng SV đang hiểu bài một cách đúng đắn và có thể tiếp thu kiến thức nhanh chóng.

- Sử dụng công nghệ để thu thập và phân tích phản hồi: Công nghệ thông tin trợ giúp tối ưu hóa quá trình thu thập và phân tích dữ liệu phản hồi từ SV. Các công cụ như Kahoot, Mentimeter, hoặc Google Forms... Sử dụng các công cụ này trong lớp học để giảng dạy cho SV cũng như thu thập các thông tin phản hồi.

- Phản hồi từ đồng nghiệp và ban quản lý: Không chỉ từ SV, GV cần có sự phản hồi từ các đồng nghiệp và cấp quản lý để cải thiện chất lượng giảng dạy. Điều này giúp GV có cái nhìn toàn diện và khách quan hơn về phương pháp giảng dạy của mình. Tổ chức các buổi dự giờ, trong đó các đồng nghiệp và ban giám hiệu tham gia để đánh giá các phương pháp giảng dạy và

cung cấp phản hồi mang tính xây dựng.

- Tăng cường trao đổi với SV: Ngoài việc thu thập phản hồi qua khảo sát, GV cần thường xuyên tổ chức các buổi trao đổi, thảo luận trực tiếp với SV để lắng nghe ý kiến và giải đáp thắc mắc. Điều này tạo cơ sở cho SV và GV tương tác sâu hơn, giúp cải thiện khả năng hiểu biết lẫn nhau.

3. Kết luận

Nâng cao chất lượng giảng dạy của đội ngũ GV đại học là yếu tố cốt lõi để đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong bối cảnh toàn cầu hóa và phát triển nhanh chóng của công nghệ. Các giải pháp như đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin, bồi dưỡng kỹ năng sư phạm và thu thập phản hồi liên tục không chỉ giúp GV nâng cao năng lực giảng dạy mà còn tạo ra môi trường học tập hoạt động, sáng tạo và hiệu quả cho SV. Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực giúp SV trở thành trung tâm của quá trình học tập, phát triển tư vấn duy phản biện và khả năng tự học. Bên cạnh đó, việc áp dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy không chỉ tạo điều kiện cho việc học tập linh hoạt hơn mà còn tăng cường tương tác giữa GV và SV, việc nhận phản hồi và điều chỉnh giảng dạy là quá trình cần thiết để đảm bảo rằng đội ngũ GV đại học luôn nâng cao chất lượng giảng dạy. Những giải pháp này là cần thiết và cấp bách, giúp GV không những cải thiện bản thân mà còn góp phần vào công việc đào tạo thế hệ SV có đủ năng lực và chất chất để đáp ứng yêu cầu của xã hội hiện đại. Việc áp dụng đúng và đủ các giải pháp này sẽ giúp nâng cao chất lượng giáo dục đại học tại Việt Nam, góp phần tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước.

Tài liệu tham khảo

[1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012). *Thông tư 61/2012/TT-BGDĐT về Quy định điều kiện thành lập và giải thể, nhiệm vụ, quyền hạn của tổ chức kiểm định chất lượng giáo dục do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành*, Hà Nội.

[2]. Hội Tâm lý học giáo dục Việt Nam (2021). *Quan niệm về chất lượng và hiệu quả giáo dục*, Hà Nội,

[3]. Manuel, Pradere, Fabienne, Tricot, André. (2012). *Làm thế nào để thiết kế một khóa học giảng dạy*. Bruxelles: De Boeck. ISBN 978-2-8041-6936-7.

[4]. Nguyễn Hữu Châu (2004). *Hướng đến những quan niệm đầy đủ hơn về chất lượng giáo dục*, Báo cáo khoa học đề tài chất lượng giáo dục.

[5]. Nguyễn Quốc Chí (2003). *Quan niệm về chất lượng trong giáo dục và đào tạo. Hội thảo quốc gia về chất lượng giáo dục và kỹ năng sống*, Hà Nội.